

**Sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor la proiectul Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei
„Pentru modificarea Regulamentului cu privire la expunerile mari, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a
Moldovei nr.109/2019” (în continuare – proiectul hotărârii)**

Conținutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare și coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
1	2	3	4	5
Avizare și consultare publică				
Propuneri la proiectul hotărârii				
Clauza de armonizare a proiectului hotărârii	Centrul de armonizare a legislației	1	Se va insera clauza de armonizare a proiectului de modificare în următoarea redacție: „Prezenta Hotărâre transpune Regulamentul delegat (UE) 2022/1011 al Comisiei din 10 martie 2022 de completare a Regulamentului (UE) nr.575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare care precizează modul de determinare a expunerilor indirecte față de un client care provin din contracte derivate și contracte derivate de credit, atunci când contractele nu sunt încheiate direct cu respectivul client, dar instrumentul de datorie sau de capital suport a fost emis de clientul respectiv, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L 170 din 28 iunie 2022, CELEX 32022R1011”.	Se acceptă
Clauza de adoptare a proiectului hotărârii	Ministerul Justiției	2	În clauza de adoptare a proiectului de hotărâre se va indica doar temeiul juridic concret pentru emiterea acestui act normativ, referințele la alte norme ale actelor normative care nu constituie temei juridic de adoptare a actului normativ elaborat (nu constituie temei juridic pentru obiectul de reglementare al proiectului), nu se vor indica în	Se acceptă

Conținutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare și coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
			clauza de adoptare. În context, referințele la art.44 lit.a) și art.46 din Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei se propun a fi excluse din clauza de adoptare, deoarece acestea nu constituie temei legal nemijlocit pentru emiterea actului normativ respectiv.	
Numerotarea subpunctelor	Ministerul Justiției	3	în cazul pct. 1 din proiect, dispozițiile numerotate prin sbp. 1) - 8), se vor numerota prin 1.1, 1.2, ... 1.8. În cazul diviziunii subpunctelor însemnate prin litere, cum ar fi de exemplu în pct. 1 sbp. 5), diviziunile vor fi însemnate prin 1.5.1 și 1.5.2.	Se acceptă
Pct. 1 subpct. 3) se completează cu punctul 14 ² cu următorul cuprins: „14 ² . Băncile calculează valoarea expunerii indirecte față de un client care provine din contractele derivate enumerate în anexa nr.1 la Regulamentul nr.114/ 2018 și din contractele derivate de credit, atunci când contractele derivate nu au fost încheiate direct cu respectivul client, dar instrumentul de datorie sau de capital suport a fost emis de clientul respectiv, în conformitate cu metodologia prevăzută în anexa nr. 1 ¹ din prezentul regulament.”	Ministerul Justiției	4	În sbp. 3), din redacția propusă pentru pct. 14 ² al Regulamentului cu privire la expunerile mari, cuvintele „din prezentul regulament” se vor exclude, în vederea respectării art.55 alin (4) al Legii nr.100/2017, care prevede că, în cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în același act normativ sau element structural, pentru evitarea reproducerii acesteia, se face trimitere la norma juridică relevantă fără a se preciza că aceasta face parte din același act normativ sau element structural (observație similară valabilă și pentru redacția propusă la pct. 1 sbp. 3), pct. 2 sbp. 1), pct. 4 sbp. 2) și 3) și pct. 5 sbp. 2) și 3) din anexa nr. 11, cu referire la cuvintele „din prezentul punct”).	Se acceptă

Conținutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare și coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Pct. 1 subpct. 5) la punctul 36: a) în alineatul introductiv cuvântul „punctului” se substituie cu cuvântul „punctelor”; b) în subpunctul 9) textul „Legea nr.575/2003 privind garantarea depozitelor persoanelor fizice în sistemul bancar (Monitorul Oficial al R.Moldova, 30–34/169, 20.02.2004)” se substituie cu textul „Legea nr.160/2023 cu privire la garantarea depozitelor în bănci (Monitorul Oficial al R. Moldova, 235–236/418, 11.07.2023)”;	Ministerul Justiției	5	În sbp. 5) lit. b), textul „(Monitorul Oficial al R. Moldova, 235–236/418, 11.07.2023)” se va exclude. Menționăm că potrivit regulilor tehnicii legislative, specificarea sursei de publicare a actului normativ este necesară doar în clauza de adoptare, la indicarea temeiului legal, precum și în dispoziția care exprimă intenția de modificare a actului normativ.	Se acceptă
Pct. 1 subpct. 8) se completează cu anexa nr. 1¹ cu următorul cuprins: „Anexa nr.1¹ la Regulamentul cu privire la expunerile mari Modalitatea de determinare a expunerilor indirecte față de un client care provin din contracte derivate și contracte derivate de credit, atunci când contractele nu sunt încheiate direct cu respectivul client, dar instrumentul de datorie sau de capital suport a fost emis de clientul respectiv	Ministerul Justiției	6	- în denumirea anexei nr.1 ¹ , cuvântul „Modalitatea” se recomandă a fi substituit cu cuvântul „Metodologia”, în corelare cu norma de trimitere, prevăzută la pct. 14 ² ;	Se acceptă

Conținutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare și coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
	Ministerul Justiției	7	- se va ține cont că punctele, de regulă, nu au denumire, în conformitate cu art.52 alin.(2) al Legii nr.100/2017 și a uzanțelor de redactare a actelor normative. Luând în considerare acest aspect se va revedea și divizarea dispozițiilor pct. 2-5 în subpuncte, care nu este corespunzătoare normelor tehnicii legislative;	Se acceptă Punctele au fost substituite cu secțiuni.
	Ministerul Justiției	8	- în pct. 1 urmează a fi reflectat obiectul de reglementare al Metodologiei. Sub aspect redacțional, textul „punctul 14 ¹ din prezentul regulament” se va substitui cu textul „punctul 14 ² din Regulamentul cu privire la expunerile mari”. Totodată, din dispoziția pct. 1 sbp. 3), textul „Regulamentul 114/2018” se va substitui cu textul „Regulamentul cu privire la tratamentul riscului de piață potrivit abordării standardizate, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.114/2018 (în continuare - Regulamentul nr.114/2018)”	Se acceptă parțial Obiectul de reglementare al Metodologiei este reflectat în norma de trimitere la anexa nr.1 ¹ , prevăzută la pct. 14 ² din Regulamentul cu privire la expunerile mari. De asemenea, acesta rezultă clar din denumirea Metodologiei. Se acceptă substituirea textului „punctul 14 ¹ din prezentul regulament” cu textul „punctul 14 ² din Regulamentul cu privire la expunerile mari”. Nu se acceptă substituirea textului „Regulamentul 114/2018” cu textul „Regulamentul cu privire la

Conținutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare și coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
				tratamentul riscului de piață potrivit abordării standardizate, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.114/2018 (în continuare - Regulamentul nr.114/2018)", deoarece prima trimitere la Regulamentul nr.114/2018 se regăsește la pct.8 al Regulamentului cu privire la expunerile mari.
	Ministerul Justiției	9	- în pct. 2, 4 și 5, cu referire la sintagmele „opțiunile call”, „opțiunile put” și „look through”, precum și la textul „swap-uri, contracte futures sau forward” menționăm că, potrivit art.54 alin.(1) lit.e) din Legea nr.100/2017, în cazul în care se impune folosirea unor termeni și expresii din alte limbi, se indică, după caz, corespondentul acestora în limba română;	Nu se acceptă Proiectul nu reglementează cadrul normativ aferent instrumentelor financiare. Or, sintagmele vizate reprezintă instrumente financiare derivate, care sunt uzuale în cadrul piețelor financiare, inclusiv din RM. Potrivit art.54 alin.(1) lit.c) din Legea nr.100/2017, terminologia utilizată corespunde celei utilizate în legislația UE.

Conținutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare și coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
	Ministerul Justiției	10	- în tot textul pct.5, cuvintele „la prezentul regulament” se vor substitui cu cuvintele „la Regulamentul cu privire la expunerile mari”	Se acceptă
Propuneri la Regulamentul nr.109/2019 în vigoare				
Capitolul VII Excepții 36. Următoarele expuneri sunt exceptate de la aplicarea punctului 18 –21: 10) elementele de activ care constituie creanțe și alte expuneri față de bănci, inclusiv mijloace bănești înregistrate în conturile "Nostro", plasările în bănci, mijloacele plasate overnight în bănci și credite overnight acordate băncilor, cu condiția ca aceste bănci să dispună individual sau grupul din care fac parte băncile respective să dețină o evaluare a creditului efectuată de o ECAI, pe care Banca Națională a Moldovei a asociat-o cu nivelul 2 de calitate a creditului sau cu un nivel superior, în conformitate cu normele de ponderare la risc a expunerilor față de bănci sau a expunerilor pe termen scurt, prevăzute în Regulamentul nr.111/2018. Expunerile respective	BC „ProCredit Bank” S.A.	11	Completarea pct.36, din Capitolul VII cu un nou alineat, care să excepteze de la aplicarea limitelor maxime conform pct.18-21 a expunerilor față de sau garantate de entitățile din sectorul public din Republica Moldova exprimate și finanțate în lei moldovenești, cărora li se aplică o pondere de risc de 20% conform Regulamentului cu privire la tratamentul riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate nr.111 din 24.05.2018. <u>Argumentare:</u> Considerăm necesar a introduce în lista de excepții expunerile față de entitățile din sectorul public din Republica Moldova în contextul implementării programelor și proiectelor de dezvoltare a sectorului IMM, inclusiv dezvoltării diferitor programe de creditare pentru facilitarea accesului la finanțare a întreprinderilor mici și mijlocii cu garantarea parțială de către Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (ODA), care este o instituție publică fondată de Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării. Mai mult decât atât, ODA reprezintă garant din partea statului în cadrul Programului de stat „Prima casă” și „Prima casa plus” pentru facilitarea accesului persoanelor fizice la procurarea unei locuințe prin	Comentariu Obiectivul proiectului hotărârii este transpunerea Regulamentului delegat (UE) 2022/1011. Propunerile privind completarea sau modificarea pct.36 al Regulamentului nr.109/2019 urmează a fi examinate și, după caz, incluse într-un nou proiect de modificare a Regulamentului nr.109/2019, în contextul ajustării cadrului normativ național și alinierii acestuia la cerințele de reglementare ale UE.

Conținutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare și coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
nu trebuie să constituie fonduri proprii ale acestor bănci;			contractarea de credite ipotecare. Chiar dacă ODA este o instituție publică, aceasta este mandată de Guvern să emită garanții de stat, în numele și pe contul statului, în favoarea creditorilor. Conform cerințelor actuale ale Regulamentului nr.109/2019, întrucât ODA este o instituție publică și expunerilor față de ODA li se aplică o pondere de risc de 20%, expunerea față de aceasta nu poate fi exceptată de la aplicarea limitelor conform punctelor 18-21. Respectiv, expunerea maximă pe care o bancă o poate avea față de ODA nu poate depăși 15% din capitalul eligibil al băncilor, ceea ce va limita atât băncile în creditarea cu utilizarea garanției de stat, cât și ODA pentru a stimula dezvoltarea afacerilor în Moldova și a facilita accesul la finanțare a persoanelor fizice. Acest fapt contravine deciziilor Guvernului de a extinde accesul la finanțare și limitează beneficiarii de credite care nu au suficient gaj de a utiliza garanțiile oferite de stat.	
	BC „ProCredit Bank” S.A.	12	Completarea pct.36, din Capitolul VII cu un nou alineat, care să excepteze de la aplicarea limitelor maxime conform pct.18-21 din Regulamentul menționat supra a expunerilor față de sau garantate de instituții internaționale de dezvoltare, care reprezintă parteneri de dezvoltare ai Republicii Moldova, dar nu sunt bănci de dezvoltare multilaterală conform pct. 46 sau organizații internaționale conform pct. 47 din Regulamentul cu	A se vedea comentariul de la punctul 11 din Sinteză.

Conținutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare și coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
			privire la tratamentul riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate nr. 111 din 24.05.2018. <u>Argumentare:</u> Propunerea are legătură cu semnarea unui Acord de Garantare a creditelor dintre ProCredit Bank și SIDA - o agenție guvernamentală care raportează Ministerului Afacerilor Externe al Guvernului Suediei. Conform deciziei Guvernului suedez, valoarea cadrului de garantare care poate fi alocat de SIDA constituie 26 miliarde SEK (aproximativ 2,3 miliarde EUR). Regatul Suediei, care are un rating “AAA” este în cele din urmă responsabil pentru angajamentele SIDA. Guvernul Suediei a autorizat SIDA să ofere garanții ca parte a programului internațional de cooperare pentru dezvoltare al SIDA în scopul sprijinirii dezvoltării economice, sociale și durabile din punct de vedere al mediului în țările în curs de dezvoltare, care este implementat pentru a ajuta țările în curs de dezvoltare. Drept urmare, SIDA își propune să susțină activitățile Părții Garantate în cadrul întreprinderilor micro, mici și mijlocii (IMM) și investițiilor verzi în Moldova. Se așteaptă ca garanția din partea SIDA să contribuie la creșterea accesului la finanțare pentru IMM-urile din Moldova prin condiții de împrumut mai bune, cum ar fi cerințe mai mici de gaj. Se așteaptă ca accesul sporit la finanțare să contribuie la creșterea	

Conținutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare și coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
			afacerilor IMM-urilor, la creșterea competitivității IMM-urilor, la creșterea oportunităților de afaceri, la îmbunătățirea oportunităților de angajare productivă decentă și la reducerea sărăciei. Conform cadrului actual de reglementare, și anume pct. 38 din Regulamentul cu privire la tratamentul riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate, expunerea față de SIDA primește o pondere de risc de 20%, SIDA fiind o entitate din sectorul public, respectiv aceasta nu este exceptată de la aplicarea limitei de 15% din capitalul eligibil al băncii pentru expunerile mari. Astfel, banca este limitată în utilizarea facilităților de garantare oferite de partenerii de dezvoltare ai RM, respectiv la contribuirea dezvoltării IMM-urilor.	
	BC „ProCredit Bank” S.A.	13	Completarea pct.36, alin.10) din Capitolul VII cu următoarea frază: „În cazul în care banca face parte dintr-un grup internațional supravegheat de o autoritate competentă care aplică dispozițiile de supraveghere și reglementare prudențială cel puțin echivalente cu cele aplicate în Republica Moldova, expuneri față de bănci din grup, dacă acestea dețin o evaluare a creditului efectuată de o ECAI, pe care Banca Națională a Moldovei a asociat-o cu nivelul 3 de calitate a creditului sau cu un nivel superior, în conformitate cu normele de ponderare la risc a expunerilor față de bănci sau a expunerilor pe	A se vedea comentariul de la punctul 11 din Sinteză.

Conținutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare și coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
			termen scurt, prevăzute în Regulamentul nr.111/2018.” <u>Argumentare:</u> Raționamentul propunerii derivă din faptul că băncile care fac parte dintr-un grup internațional de obicei au conturi Nostro, de clearing, în băncile-mamă sau bănci care sunt incluse în aceeași arie de consolidare ca și banca, potrivit metodei consolidării globale. Iar limitarea exceptării expunerilor de la aplicarea punctului 18–21 din Regulamentul nr.109/2019 creează impedimente în activitatea operațională a băncilor, deoarece acestea sunt contrapărți afiliate băncilor din Moldova, iar expunerea față de o persoană afiliată sau un grup de persoane afiliate Băncii nu poate depăși 10% din capitalul eligibil al băncii.	
	BC „Moldindconbank” S.A.	14	La punctul 36 subpunctul 10) textul „nivelul 2” se substituie cu textul „nivelul 3” și se adaugă următorul text: „În cazul nivelului 3 de calitate a creditului, exceptarea se aplică doar dacă nivelul creditului stabilit în baza ratingurilor pe termen lung este cel puțin 2.” <u>Argumentare:</u> Reieșind din faptul că Republica Moldova deține o evaluare a creditului efectuată de o ECAI, care ar fi asociată cu nivelul 5 de calitate și băncile locale nu dețin ratinguri externe este foarte dificil de a deschide conturi „Nostro” în bănci cu nivel de calitate 1 și 2 din care cauză se propune modificarea nivelului de evaluare a	A se vedea comentariul de la punctul 11 din Sinteză.

Conținutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare și coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
			creditului efectuată de o ECAI până la nivelul 3 de calitate. Mai mult ca atât, în practică au fost identificate unele situații specifice în care ratingul pe termen scurt (care în mod normal se calculează reieșind din cel pe termen lung) duce la reducerea nivelului de calitate a creditului.	
Expertizare				
	Centrul de armonizare a legislației		Ca urmare a expertizei de compatibilitate realizate, se va asigura inserarea clauzei de armonizare conform redacției expuse mai sus.	Se acceptă
Lipsa obiecțiilor și propunerilor la proiect				
	CNPF			
	BC „MAIB” S.A.			
	„BCR Chișinău” S.A.			
Nu au prezentat avize				
	Asociația Bancilor din Moldova			
	BC „Comerțbank” S.A.			
	BC „Energbank” S.A.			
	BC „EuroCreditBank” S.A.			
	BC „Eximbank” S.A.			
	BC „Victoriabank” S.A.			
	„Banca de Finanțe și Comerț” S.A.			
	BC „OTP Bank” S.A.			